

ПРИМЕРЕН ВАРИАНТ
за изпит по Ендокринология – българоезично обучение

1. Принципът на отрицателна обратна връзка в ендокринологията означава, че повишеното ниво на хормон, секретирани от периферна ендокринна жлеза, може да доведе до:
- а) функционално стимулиране на хипоталамуса
 - б) функционално супресиране на хипоталамуса**
 - в) функционално стимулиране на аденохипофизата
 - г) поддържане на повишената хормонална секреция от периферната жлеза
- 2 точки

(1 верен отговор от 4 възможности – 2 точки)

2. Върху секрецията на кои аденохипофизни хормони хипоталамусът има само инхибиращ ефект?
- а) нито един**
 - б) пролактин
 - г) пролактин и РХ
 - д) ЛХ и ФСХ
- 2 точки

(1 верен отговор от 4 възможности – 2 точки)

3. Аденомите на хипофизата се определят като макроаденоми при размери:
- а) над 20 мм
 - б) над 10 мм**
- 1 точка

(1 верен отговор от 2 възможности – 1 точка)

4. Съчетанието на галакторея с аменорея е класическа проява на:
- а) синдрома на Sheehan
 - б) пролактинома**
- 1 точки

(1 верен отговор от 2 възможности – 1 точка)

5. Възможно ли е да се констатира хормонална констелация от повишено ниво на ТСХ и повишени нива на тиреоидните хормони?
- а) не, защото високото ниво на тиреоидните хормони по принципа на отрицателната обратна връзка довежда до супресия на ТРХ
 - б) да, защото високото ниво на тиреоидните хормони по принципа на отрицателната обратна връзка довежда до стимулация на ТРХ
 - в) да, защото тиреотрофните тумори на аденохипофизата стимулират продукцията на тиреоидни хормони**
 - д) да, при периферна резистентост към действието на тиреоидните хормони
- 2 точки

(2 верни отговора от 4 възможности – 2x1 точка)

6. Как се проявява синдромът на карпалния тунел при акромегалия?
- а) с изпотяване на ръцете
 - б) със сухота и залющване на кожата на ръцете
 - в) с изтръпване и болки в ръцете**
 - г) със зачервяване и затопляне на кожата на ръцете
- 2 точки

(1 верен отговор от 4 възможности – 2 точки)

7. Медикаментозно лечение със соматостатинови аналози се провежда при:

- а) болест на Addison
- б) акромегалия**
- в) хиперпролактинемия**
- г) хипофизарен нанизъм
- д) хипофизарен гигантизъм**
- е) болест на Cushing**
- ж) инсипиден диабет

4 точки

(множествен избор – x1 т. на верен отговор)

8. Секретцията на се стимулира от повишаване на плазмения осмоларитет .

Отговор – **антидиуретичен хормон (АДХ)**

4 точки

(отворен въпрос – 4 точки)

9. Биохимичната констелация при включва хиперкалциемия, хипофосфатемия, висок паратхормон

Отговор - **първичен хиперпаратиреозидизъм**

4 точки

(отворен въпрос – 4 точки)

10. При кой от пациентите най-вероятната клинична диагноза е вторичен хиперпаратиреозидизъм?

- а) 58-годишен мъж с хронична бъбречна недостатъчност.**
- б) Жена на 69 години с аденом на паращитовидната жлеза.
- в) Мъж на 56 години с ниво на магнезий 0.21 mmol/l
- г) 7-годишен пациент със захарен диабет тип 1.

4 точки

(въпрос с повишена трудност – 1 верен отговор от 4 възможности - 4 точки)

11. Автоимунният хипопаратиреозидизъм се съчетава с:

- а) холелитиаза
- б) постоперативни усложнения
- в) други автоимунни заболявания**
- г) подостър тиреоидит на де Кервен

2 точки

(1 верен отговор от 4 възможности – 2 точки)

12. Кой хормон може да е увеличен при пациент с ендемична гуша?

- а) паратиреоиден хормон
- б) тироксин
- в) тиреостимулиращ хормон**
- г) калцитонин

2 точки

(1 верен отговор от 4 възможности – 2 точки)

13. Захарният диабет тип 1 се характеризира с:

- а) **абсолютна хипоинсулинемия**
- б) **автоимунна деструкция на бета-клетките на Лангерхансовите острови**
- в) инсулинова резистентност
- г) **съчетание с други автоимунни заболявания**

3 точки

(множествен избор – x1 т. На верен отговор)

14. За нарушена гликемия на гладно се счита, когато кръвната захар е:

- а) **между 6.1 и 6.9 mmol/l**
- б) между 7.1 и 7.9 mmol/l

1 точка

(1 верен отговор от 2 възможности – 1 точка)

15. След какъв интервал от време пациентите със захарен диабет трябва да приемат храна след подкожно инжектиране на бързодействащ конвенционален човешки инсулин?

- а) **25-30 мин.**
- б) непосредствено след инжектиране

1 точка

(1 верен отговор от 2 възможности – 1 точка)

16. Инсулиновите микстури съдържат:

- а) **комбинация от бързодействащ и интермедиерен инсулин**
- б) комбинация от два бързодействащи инсулина с различен профил на действие
- в) комбинация от аналогов и човешки инсулин
- г) комбинация от интермедиерни инсулини

2 точки

(1 верен отговор от 4 възможности – 2 точки)

17. Подредете изброените медикаменти в съответните редове според механизма им на действие: Glibenclamid, Nateglinid, Metformin, Acarbose, Rosiglitazone, Gliclasid.

- А) инсулинови секретagoзи – **Glibenclamid, Nateglinid, Gliclasid.**
- Б) инсулинови очувствители – **Metformin, Rosiglitazone**
- в) алфа-глюкозидазни инхибитори - **Acarbose**

3 точки

(множествен избор - x1 т. на верен отговор)

18. Диабетната микроангиопатия най-често засяга:

- а) съдовете със среден калибър
- б) **малките кръвоносни съдове /d<2 mm/- венули, артериоли и капилляри**

1 точка

(1 верен отговор от 2 възможности – 1 точка)

19. Типични нарушения при болестта на Cushing са:

- а) **хипертония**
- б) хипотония
- в) **центрипетално затлъстяване**
- г) **стрии**
- д) хипогликемия
- е) хиперкалиемия

- ж) **остеопороза**
- з) **хипергликемия**

(множествен избор - х1 т. на верен отговор)

5 точки

20. Посочете 4 надбъбречни заболявания, при които хипертонията е типичен синдром?
(отворен въпрос – 4 точки)

4 точки

21. Казус

Пациент на 50 г. се консултира от офталмолог по повод влошаване на зрението, по-подчертано за дясно око. За същото око се установява ограничение на периферното зрение. При прегледа се констатира двустранна хемианопсия, по-изразена вдясно, намален визус за двете очи, без промяна в очните дъна. Пациентът е насочен за консултация с ендокринолог.

Анамнестично - оплаквания от прогресиращо главоболие в последните години, астено-адинамия, артериална хипертония, контролирана медикаментозно, повишена жажда и по-често уриниране, напълняване, болки в областта на гръбначния стълб, деформация на коленни стави, болки в двете подбедрици. Пациентът има усещане за затруднено преглъщане и нарушено хранене. Не може с категоричност да потвърди дали има промяна в лицето и крайниците.

От статуса: ИТМ=30 кг/м², видими лигавици - бледо-розови, кожа – разширени пори в областта на лицето и шията, изразени меки тъкани на лицето, съзъбие - диастема, език с отпечатащи от зъбите. Щитовидна жлеза - увеличена I-Б степен с впечатление за нодулираност на десния лоб, подвижна, палпаторно неболезнена. Дихателна система - данни за белодробен емфизем, отслабено везикуларно дишане, без хрипове. Сърдечно-съдова система – ритмична сърдечна дейност 80/мин., RR - 150/90 мм Hg, сърдечни тонове - глуховати. Корем - над нивото на гр. кош, черен дроб - на ребрената дъга, палпаторно неболезнен, слезка не се палпира, сук.реналис – двустранно отрицателно. Крайници - разширен напречен размер на дланите, артрозни промени, ангажиращи коленни и тазобедрени стави, пес планус.

Въпроси:

1. Каква е най-вероятната основна диагноза според анамнестичните и клинични данни?

- а) болест на Cushing
- б) първичен хипотиреоидизъм
- в) акромегалия**
- г) инсипиден диабет

10 точки

2. Кои хормонални изследвания могат да потвърдят основната диагноза?

- а) АКТХ и ритъм на кортизола
- б) СТХ в хода на oГТТ**
- в) антидиуретичен хормон
- г) IGF1
- д) ТСХ и св. Т4
- е) ЛХ, ФСХ и тестостерон

10 точки

3. Какви съпътстващи ендокринни заболявания и нарушения трябва да се търсят според наличните анамнестични и клинични данни?

Отворен въпрос

- а) нарушения във въглехидратния толеранс/захарен диабет**
- б) инсипиден диабет**
- в) струма**
- г) тиреоидна дисфункция**

20 точки
(4x5 точки)

3. Какви са принципните терапевтични подходи по отношение на основното заболяване?

Отворен въпрос

- а) трансфеноидална аденомектомия
- б) медикаментозно лечение със соматостатинови аналози и/или допаминови агонисти
- в) телегама терапия на диенцефалохипофизарната област/ «гама нож»

10 точки

Общ брой точки на казуса – 50

Полученият бал от точки на теста се трансформира в оценка по скала, основана на относителен дял верни отговори от максимално възможния.

Според академичния стандарт, скалата е:

- $\leq 60\%$ - Слаб (2),
- 60-70% - Среден (3),
- 70-80% - Добър (4),
- 80-90% - Мн. добър (5),
- $> 90\%$ - Отличен (6).